

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітні програми: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Рік навчання: 3, семестр 4

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 3

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Савицька Інна Миколаївна,
канд. філос. наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації

Шеховцова-Бурянова Вікторія Анатоліївна,
асистент кафедри філософії та міжнародної комунікації

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Кафедра філософії, корпус 3, к. 125, тел. 527-81-50

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4054>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Її вивчення дозволяє сформулювати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетської підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення та відповідальну поведінку.

Метою навчальної дисципліни «Філософія» є надання знань з філософії як вищого теоретичного світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії; світоглядно-методологічна підготовка студентів; формування у них філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів та актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Завдання:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформулювати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням специфічно наукових та професійних завдань;
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Вступ до філософії.				
Тема 1. Філософська пропедевтика	2/2/2	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізняти індивідуальний та колективний, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного суспільства.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5 балів 5 балів
Тема 2. Філософія Давнього світу	2/2/7	Знати світові історикофілософські традиції Аналізувати та розрізняти особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5 балів 5 балів
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2/2/6	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них	Усне опитування.	5 балів

		Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування Розрізняти християнську та світську філософію Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5 балів
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2/2/6	Знати особливості філософії Нового часу Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст. Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5 балів 5 балів
Тема 5. Німецька класична філософія	2/2/6	Знати особливості німецької класичної філософії Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5 балів 5 балів
Тема 6. Некласична філософія XIX ст.	2/2/6	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сциєнтизму та антисциєнтизму.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5 балів 5 балів
Тема 7. Українська філософія	2/2/6	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями. Розуміти особливості української філос. думки Розрізняти ідеї видатних українських	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5 балів 5 балів

		філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр.філософії у світовій		30 балів
Модуль 2. Онтологія				
Тема 8. Філософське вчення про буття	2/2/6	Знати основні поняття філос. вчення про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем Розрізняти проблеми буття світу та людини	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів 15 балів
Тема 9. Закони та категорії діалектики	2/2/6	Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру психіки та свідомості людини Розуміти логіку процесу формування людської свідомості Розрізняти типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті Використовувати філософський досвід для відповідальної професійної діяльності.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів 15 балів
Модуль 3. Гносеологія				
Тема 10. Гносеологія	2/2/6	Знати основні поняття з теми Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання Аналізувати значення застосування методології для розвитку науки Розуміти особливості сучасної наукової методології Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	20 балів 15 балів
Тема 11. Свідомість. Діалектичні аспекти наукового пізнання	2/2/6	Знати історію та зміст діалектичного вчення Аналізувати значимість діалектики для розвитку соціогуманітарних наук Розуміти принципи та закони діалектики Критично	Усне опитування. Виконання самостійної роботи	20 балів 15 балів

		застосовувати діалектику в майбутній професійній діяльності. Модульний контроль	(в.т.ч. в elearn)	30 балів
Модуль 4. Філософія суспільства та людини				
Тема 12. Філософія суспільства	2/2/2	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10 балів 10 балів
Тема 13. Філософія техніки	2/2/4	Знати основні поняття з теми Розуміти сферу проблематизації методологічних засад економічного знання та формування узагальненої системи економічних категорій. Здатність працювати в команді.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10 балів 5 балів
Тема 14. Філософське розуміння історії	2/2/2	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми людського існування Аналізувати взаємозв'язок духовного та природного в людині Розуміти значення т.зв. «вічних» філософських проблем Розрізняти гуманістичні цінності Застосовувати набуті знання в особистому житті.	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10 балів 5 балів
Тема 15. Філософія культури	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати базові цивілізаційні цінності Аналізувати сучасні цивілізаційні проблеми Розуміти логіку становлення сучасної цивілізації Розрізняти сучасні цивілізаційні принципи Застосовувати знання сучасних цивілізаційних цінностей у власному житті. Модульний контроль	Усне опитування. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10 балів 10 балів 30 балів

Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Вступ до філософії (під ред.. Л. Л. Нікітін).— Київ: Центр навчальної літератури, 2020 – 256 с.
2. Данилова Т.В., Сторожук С.В., Горбатюк Т.В. «Філософія». Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України денної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». - К.: «Сomp&сору сompanу», 2012.
3. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини: Навчальний посібник для студентів вузів. [Текст] / В. Г. Нестеренко. – К. : Абрис, 2005. – 335 с.
4. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: Посібник. – К.: Академвидав, 2007.
5. Сторожук С.В., Матвієнко І.С. Практикум з філософії. – К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015.
6. Сторожук С.В., Матвієнко І.С. Філософія: навчально-методичний посібник. – К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015.
7. Філософія Навчальний посібник / [І. Бичко, В. Табачковський, А. Бичко, Володимир Ярошовець]. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019 – 648 с.
8. Філософія. Методичні вказівки для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». К.: Вид. центр НУБіП України, 2014. – 24 с. Культенко В.П., Гейко С.М., Горбатюк Т.В. та інші, Савицька і.М. К.: «Сomp&Сору сompanу», 2014. – 112 с.

9. Філософія. Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». Савицька І.М. Культенко В.П., Супрун А.Г., Гейко С.М.К.: Вид. центр НУБіП України, 2014. 24 с.

10. Філософія: Підручник / [І.В.Бичко, І.В.Бойченко, В.Г. Табачковський та ін.] – К. : Либідь, 2001. – 408 с.

11. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). – К.: Абрис, 2002. – 742 с.